

2.4.1. Põhiseadusliku korra mõiste

Põhiseaduslik kord on keskse tähtsusega inimväärikuse ja põhiõiguste tunnustamisel. Põhiseaduse kommenteeritud väljaandes on põhiseaduslik kord defineeritud järgmiselt: „Põhiseadusliku korrana mõistetakse riigi suveräänsust (st iseseisvust ja sõltumatust), konstitutsionaalseid põhimõtteid ning põhiseaduslike institutsioonide toimimise olulisi tingimusi. Põhiseaduslik kord on osa avalikust korrast [...]. Iseseisvusena käsitatakse riigi eksisteerimist eraldiseisva riigina ning keeldu muuta Eestit mõne riigi osaks. Sõltumatus tähendab, et ükski välisriik ei saa anda Eestile kohustuslikke juhiseid ja nende täitmist kontrollida muul juhul, kui Eesti on seda ise vabatahtlikult sõlmitud välislepinguga lubanud. Konstitutsionaalseteks põhimõteteks on eelkõige demokraatia, õigusriigi, vabariigi, rahvusriigi, võimude lahususe ja tasakaalustatuse, inimväärikuse ning põhiõiguste ja vabaduste austamise põhimõtted.”¹⁴ Sellest lähtuvalt võib lugeda, et põhiseaduslikku korda ähvardav oht eksisteerib olukorras, kus riigi eksistents või tema aluspõhimõtted (suveräänsus, rahvusriik, demokraatia, õigusriik jne) on ohus.

Eesti Vabariigi põhiseaduse kommenteeritud väljaanne, § 129 kommentaarid, punkt 3. Kättesaadav: <https://www.pohiseadus.ee/index.php?sid=1&ptid=142&p=129>

Viimati uuendatud 17.09.2026